МСПМД (IMAS) 08.40

Друге видання 1 січня 2003 р. Поправка 4, червень 2013 р.

Маркування загроз, пов'язаних із мінами та вибухонебезпечними залишками війни

Директор,

Служба ООН з питань протимінної діяльності (UNMAS, ЮНМАС), 380 Madison Avenue, M11023, New York, NY 10017 USA

 Email:
 mineaction@un.org

 Телефон:
 (1 212) 963 1875

 Факс:
 (1 212) 963 2498

Веб-сайт: www.mineactionstandards.org

Увага

Цей документ є чинним з дати, позначеної на титульному аркуші. Оскільки Міжнародні стандарти з питань протимінної діяльності (МСПМД, ІМАS) підлягають регулярній перевірці та регулярному перегляду, користувачам слід звірятися з веб-сайтом проекту МСПМД (ІМАS) за адресою: http://www.mineactionstandards.org/ для підтвердження статусу таких стандартів, або перевіряти їх на веб-сайті ЮНМАС за адресою: www.mineaction.org.

Повідомлення про авторські права

Цей документ Організації Об'єднаних Націй є одним з Міжнародних стандартів з питань протимінної діяльності (МСПМД, ІМАS), і авторські права на нього застережено Організацією Об'єднаних Націй. Ані цей документ, ані витяги з нього не можуть відтворюватися, зберігатися або передаватися в жодній формі, або за допомогою будь-яких засобів, або з будь-якою іншою метою без попередньої письмової згоди Служби ЮНМАС, що діє від імені Організації Об'єднаних Націй.

Цей документ не призначено для продажу.

Директор Служба ООН з питань протимінної діяльності (UNMAS/ЮНМАС) 380 Madison Avenue, M11023 New York, NY 10017 USA

Email:mineaction@un.orgТелефон:(1212) 963 1875Факс:(1212) 963 2498

© UNMAS 2003 - Всі права захищено

Зміст

Зміст		ii			
	Передмоваiv				
Маркува	ання мін та вибухонебезпечних залишків війни (ВЗВ)	1			
1. O	б'єм	1			
2. Д	одаткові матеріали	1			
3. To	ерміни, визначення та абревіатури	1			
	агальні характеристики систем маркування небезпеки				
4.1.	Знаки та маркери	2			
4.2.	Системи маркування	2			
4.2.1.	Характеристики постійних систем маркування	2			
4.2.2.	Тимчасові системи маркування	3			
4.2.3.	Імпровізовані системи маркування	3			
5. O	бслуговування систем маркування	3			
6. B	ідповідальність	4			
6.1.	Національний орган з питань протимінної діяльності (НОПМД)	4			
6.2.	Організації з розмінування	4			
Додаток А (Нормативний) Довідкові матеріали					
Додаток Б (Нормативний) Знаки небезпеки – Небезпечні зони					
Додаток В (Інформативний) Зразки систем маркування 8					
Реєстр поправок					

Передмова

Міжнародні стандарти для програм у сфері гуманітарного розмінування були вперше запропоновані робочими групами на міжнародній технічній конференції, яка проводилася у Данії у липні 1996 року. Були встановлені критерії для всіх аспектів розмінування, рекомендовані стандарти й узгоджене нове універсальне визначення поняття «розмінування». Наприкінці 1996 року принципи, запропоновані у Данії, були розвинені робочою групою, під керівництвом ООН і з'явилися Міжнародні Стандарти для проведення операцій з гуманітарного розмінування. Перше видання було опубліковане Службою Організації Об'єднаних Націй з питань протимінної діяльності (UNMAS/ЮНМАС) у березні 1997 року.

3 того часу сфера застосування цих початкових стандартів була розширена з метою включення інших елементів протимінної діяльності та відображення змін, внесених до операційних процедур, практики і норм. Ці стандарти були перероблені і перейменовані на Міжнародні стандарти протимінної діяльності (МСПМД (ІМАS)).

Організація Об'єднаних Націй несе загальну відповідальність за створення умов і сприяння ефективному управлінню програмами протимінної діяльності, з розробкою і підтримкою стандартів включно. Тому Служба ЮНМАС є підрозділом у структурі Організації Об'єднаних Націй, що несе відповідальність за розробку і підтримку стандартів МСПМД (ІМАS). Підготовка стандартів МСПМД (ІМАS) здійснюється за підтримки Женевського міжнародного центру гуманітарного розмінування.

Робота з підготовки, огляду і перегляду стандартів МСПМД (IMAS) здійснюється технічними комітетами за підтримки міжнародних, урядових і неурядових організацій. Найновішу версію кожного стандарту, разом з інформацією про роботу технічних комітетів, можна знайти за посиланням http://www.mineactionstandards.org/. Окремі стандарти МСПМД (IMAS) переглядаються не рідше ніж раз на три роки для відображення змін, які мають місце у нормах і практиці протимінної діяльності, а також для введення цих змін до міжнародних правил і вимог.

Вступ

Маркування мін та вибухонебезпечних залишків війни (ВЗВ), (включаючи суббоєприпаси, які не розірвалися), проводиться з метою забезпечити чітких та недвозначних попереджень про небезпеку для чоловіків, жінок і дітей в постраждалих спільнотах, а також, де це можливо, для встановлення фізичних бар'єрів для зниження ризику ненавмисного входу в небезпечні зони.

Цей стандарт грунтується на трьох конвенціях в галузі міжнародного гуманітарного права, які мають справу із наземними мінами та ВЗВ, включаючи суббоєприпаси, які не розірвалися: 1) Конвенція про заборону протипіхотних мін (КЗППМ або Оттавська Конвенція); 2) Змінені Протоколи ІІ та V до Конвенції про заборону або обмеження застосування деяких різновидів звичайної зброї, (КЗЗ); та 3) Конвенція про касетні боєприпаси (ККБ). Країни, які є державами-учасницями цих конвенцій і протоколів, мають певні конкретні зобов'язання щодо маркування джерел небезпеки.

Кожна держава-учасниця КЗППМ зобов'язана «... якомога швидше забезпечити, щоб все протипіхотні міни (ППМ) в замінованих районах, що знаходяться під її юрисдикцією або контролем, були марковані по периметру, із подальшим контролем та захистом огорожами або іншими засобами, що забезпечують ефективне недопущення цивільних осіб, поки всі ППМ, що містяться в межах відповідних зон, не будуть знищені». КЗПП вимагає, щоб маркування «... принаймні, відповідало стандартам, викладеним в Доповненому Протоколі ІІ».

Доповнений Протокол II КЗЗ вимагає від держав-учасниць забезпечити «...ефективне недопущення цивільних осіб всередину (замінованої) області за допомогою огорож або інших засобів. ... Маркування повинно бути чітким, стійким, та повинно принаймні бути видимим людині, яка збирається увійти до зони із маркованим периметром». Доповнений Протокол II містить зразки та специфікації для маркування замінованих полів та районів, а також вимагає використання знаків, аналогічних (але не обов'язково ідентичних) до наведених зразків та специфікації»... для забезпечення їх видимості та впізнавання цивільним населенням.

Протокол V КЗЗ вимагає від держав-учасниць, що «... якщо це можливо, в будь-який час в ході конфлікту та після цього, при наявності вибухонебезпечних залишків війни, сторони конфлікту повинні, в найкоротший термін та в максимальній мірі, забезпечити для районів, що містять вибухонебезпечні залишки війни, маркування, обгородження та контроль таким чином, щоб ефективно не допускати цивільних осіб, відповідно до наступних положень».

Конвенція про касетні боєприпаси, наприклад, в Статті 4, вимагає, щоб держави-учасниці забезпечили «... усі можливі заходи для того, щоб всі зони, забруднені касетними боєприпасами, які знаходяться під її юрисдикцією або контролем, були позначені по периметру, із подальшим захистом та захистом огорожами або іншими засобами, які ефективно не допускають цивільних осіб». В маркуванні підозріло небезпечних районів необхідно використовувати попереджувальні знаки, засновані на методах маркування, які легко розпізнаються мешканцями в постраждалих спільнотах. Знаки та інші обмежувальні маркери небезпечних зон повинні, наскільки це можливо, бути помітними, розбірливими, витривалими та стійкими до впливу навколишнього середовища; а також, повинні чітко визначати, яка сторона маркованої огорожі знаходиться в межах території, забрудненої касетними боєприпасами, та яка сторона вважається безпечною.

Положення цього стандарту не замінюють зобов'язань, детально визначених в конвенціях; держави-учасниці повинні добре знати свої юридичні зобов'язання.

Маркування мін та вибухонебезпечних залишків війни (ВЗВ)

1. Об'єм

Цей стандарт встановлює мінімальні вимоги до маркування мін та ВЗВ (включаючи суббоєприпаси, які не розірвалися), а також небезпечних зон. Стандарт не визначає системи маркування, що використовуються організаціями в ході проведення операцій з розмінування.

2. Додаткові матеріали

Перелік довідкових матеріалів (нормативних посилань) наведено в Додатку A. Нормативні посилання є важливими документами, на які робиться посилання в цьому стандарті, та які складають частину положень цього стандарту.

3. Терміни, визначення та абревіатури

Повний перелік всіх термінів, визначень та абревіатур, що використовуються в серії стандартів МСПМД (IMAS), наведено в документі «МСПМД (IMAS) 04.10».

У серії стандартів МСПМД (IMAS), слова 'shall' («має», «зобов'язаний»), 'should' («належить», «потрібно», «слід») і 'may' («може») використовуються для позначення бажаного ступеню забезпечення відповідності. Це вживання відповідає термінології, що використовується у стандартах і керівних принципах ISO:

- a) слово 'shall' («має», «зобов'язаний») використовується для зазначення вимог, методів або специфікацій, які повинні застосовуватися для того, щоб відповідати стандартові;
- b) слово 'should' («належить», «потрібно», «слід») використовується для зазначення бажаних вимог, методів або специфікацій; та
- с) слово 'may' («може») використовується для зазначення можливого методу або способу дії.

Термін «Національний орган з питань протимінної діяльності (НОПМД) відноситься до державної структури, часто до міжвідомчого комітету, в країні, що має проблеми із мінами, який несе відповідальність за регулювання, управління та координацію діяльності з розмінування.

Примітка: У разі відсутності організації **НОМПД**, може бути необхідно та доцільно, щоб ООН, або інший визнаний міжнародний орган, взяв на себе всі або деякі з обов'язків, а також виконував деякі або всі функції, ЦЗР (Центру з розмінування) або, рідше, НОМПД.

Термін «Організація з розмінування» відноситься до будь-якої організації (урядової, неурядової, або комерційної), що несе відповідальність за реалізацію проектів або завдань з розмінування. Організація з розмінування може бути головним підрядником, субпідрядником, консультантом або агентом.

4. Загальні характеристики систем маркування небезпеки

Конструкція систем маркування мін та ВЗВ повинна враховувати місцеві матеріали, вільно доступні в забрудненому регіоні, а також період, впродовж якого система маркування буде на місці.

Прийнято вважати, що матеріали, використовувані в системах маркування, повинні мати малу, якщо така ϵ , цінність або практичне застосування для цілей, відмінних від маркування мін та ВЗВ. В разі використання матеріалів, які мають будь-яку практичну або внутрішню вартість, такі системи маркування, ймовірно, буду викрадені або знищені.

4.1. Знаки та маркери

Знак небезпеки виготовляється як постійне або напівпостійне повідомлення, що дає інформацію в письмовому та/або символічному вигляді; яке, при розташуванні в межах системи маркування небезпеки, покликане забезпечити чітке попередження місцевому населенню щодо присутності мін та ВЗВ. Приклади знаків небезпеки наведені в Додатку Б. Слова повинні визначати переважний тип небезпеки (міни або ВЗВ), а символ повинен маркувати «небезпеку» в такій формі, яка буде упізнаватись на національному та місцевому рівні чоловіками, жінками та дітьми.

Попереджувальні знаки слід підтримувати в належному стані та дотримуватись відповідних вимог. <u>Маркер</u> небезпеки може бути використаний для вказівки на міну або ВЗВ, коли <u>знаки</u> не є доступними, або коли місцеві умови не дозволяють їх ефективне використання – наприклад, коли знаки багаторазово видалялись або викрадались місцевим населенням. Приклад використання маркерів небезпеки наведено в Додатку В.

Знаки та маркери небезпеки повинні бути чітко видними при денному світлі на відстані 30 м, а також від сусідніх знаків і маркерів. Якщо маркери маскуються рослинністю або рельєфом місцевості, слід використовувати фізичні бар'єри.

Знаки та маркери небезпеки не повинні бути виготовлені з корпусів боєприпасів, матеріалів, які могли містити вибухові речовини, або викинутих систем зброї.

4.2. Системи маркування

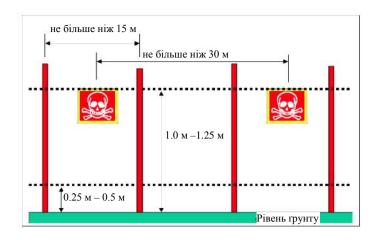
Існують три основні категорії систем маркування:

- а) Постійні системи маркування, які слід використовувати для позначення по периметру зон забруднення мінами та ВЗВ, які не планується очищати в найближчому майбутньому. В таких системах повинні використовуватись комбінації маркерів, знаків та фізичних бар'єрів;
- b) Тимчасові системи маркування, які можуть бути використані для позначення по периметру зон забруднення мінами та ВЗВ при підготовці до операції по розмінуванню. Такі системи повинні включати в себе фізичні бар'єри; і
- с) Імпровізовані системи маркування, які, зазвичай, розміщаються або зводяться місцевим населенням. Такі системи також можуть бути використані організаціями з розмінування, коли необхідні матеріали не доступні для створення тимчасових або постійних систем маркування.

4.2.1. Характеристики постійних систем маркування

Конструкція постійних систем маркування мін та ВЗВ має включати в себе комбінацію маркерів, знаків та фізичних бар'єрів, які чітко визначають межі розташування мін та ВЗВ.

Символи маркування небезпеки повинні бути чітко видними; див. пункт 4.1. вище. Маркери та знаки повинні чітко визначати, яка сторона маркованої огорожі знаходиться в межах території, забрудненої мінами та ВЗВ, та яка сторона вважається безпечною. Попереджувальний знак повинен бути чітко видимим, розташованим назовні від замінованої зони або підозріло небезпечної зони.

Малюнок 1: Фізичний бар'єр у вигляді паркану

Фізичні бар'єри можуть включати в себе стіни, паркани або інші перешкоди, які заважають ненавмисному входу в небезпечну зону мін або ВЗВ. Паркани повинні бути встановлені з двома нитками, прикріпленими до стійок на відстанях 0,25 м - 0,5 м, та 1,0 м - 1,25 м над землею, відповідно. (Дивись малюнок 1). Нитки паркану можуть бути з будь-якого відповідного міцного матеріалу, включаючи дріт, мотузку, синтетичний шнур або стрічку. В якості стійок можуть використовуватись дерева, будівлі або існуючі структури та опори, зведені в рамках системи попередження; такі стойки повинні бути розташовані не більш ніж 15 м одна від одної.

Знаки небезпеки повинні бути прикріплені до верхньої нитки забору не більше 30 м один від одного та в межах 5 м від кожної поворотної точки. При необхідності, знаки небезпеки також можуть бути прикріплені до стійок.

4.2.2. Тимчасові системи маркування

Тимчасові системи маркування можуть бути використані для позначення по периметру шахти і зони небезпеки ВЗВ при підготовці до операції по розмінуванню. Такі системи можуть включати в себе фізичні бар'єри.

Тимчасові системи маркування повинні відповідати стандартам, які визначаються НОМПД.

4.2.3. Імпровізовані системи маркування

В імпровізованих системах маркування повинні використовуватись локально доступні матеріали. Такі системи повинні бути побудовані відповідно до стандартів, визначених НОПМД.

Організації з розмінування повинні уникати використання імпровізованих систем маркування. Імпровізовані системи повинні бути замінені тимчасовими постійними системами маркування якомога швидше.

5. Обслуговування систем маркування

НОПМД несе відповідальність за обслуговування постійних та тимчасових систем маркування. Таке обслуговування повинно бути інтегровано в програми Інформування про мінну небезпеку (ІМН) на національному та місцевому рівні; до таких програм необхідно активно залучати громади в зоні ризику.

Організація з розмінування, яка будує або розташовує систему маркування, повинна:

а) маркувати небезпечну зону (зони) відповідно до цього вимог стандарту МСПМД (IMAS), та відповідно до вказівок НОМПД; і

b) проводити інструктаж чоловіків, жінок та дітей в постраждалих громадах, а також представників місцевих органів влади, про системи маркування. Необхідно передати «право власності» на системи маркування до громад в зоні ризику, а також пояснити необхідність обслуговування систем маркування. Така передача права власності повинна бути офіційно задокументована.

За відсутності будь-якого місцевого органу або стабільної громади, організація з розмінування, яка побудувала або встановила систему маркування, повинна вжити заходів для підтримки системи до тих пір, поки область не буде очищена від мін, ВЗВ та/або інших пристроїв. Після цього, організація з розмінування повинна передати відповідальність за обслуговування системи маркування місцевим органам влади, іншій організації з розмінування, або будь-якому іншому компетентному органу.

6. Відповідальність

6.1. Національний орган з питань протимінної діяльності (НОПМД)

НОПМД має підготувати та опублікувати стандарти для проектування та будівництва відповідних та досяжних систем маркування небезпеки, які будуть використовуватись в рамках національної програми протимінної діяльності та проектів з розмінування. НОПМД також повинен давати вказівки регіональним та місцевим органам влади щодо збереження та підтримання систем маркування небезпечних зон.

6.2. Організації з розмінування

Організації з розмінування мають застосовувати стандарти НОМПД для систем маркування небезпеки.

У разі відсутності національних стандартів та технічних параметрів маркуванні небезпеки, організації з розмінування повинні застосовувати технічні параметри цього стандарту, та координувати свої системи маркування з системами маркування інших організацій з розмінування, які працюють на місцевому рівні, допоки не буде створено НОМПД.

Додаток А (Нормативний) Довідкові матеріали

Наступні нормативні документи містять положення, які шляхом посилання на них в даному тексті становлять положення цієї частини стандарту. Для датованих посилань наступні зміни або перегляд будьякої з цих публікацій не застосовуються. Проте сторонам угод, заснованих на цій частині стандарту, рекомендується вивчити можливість застосування найостанніших видань нормативних документів, зазначених нижче. Для датованих посилань, останнє видання нормативного документа поширюється. Члени ISO та IEC ведуть реєстри чинних в даний час ISO або EN:

- а) МСПМД (IMAS) 04.10. Глосарій термінів, визначень та скорочень з питань протимінної діяльності;
- b) КЗЗ Протокол про заборону або обмеження застосування мін, мін-пасток та інших пристроїв, із поправками від 3 травня 1996 року Виправлений Протокол ІІ, та Протокол КЗЗ про ВЗВ Протокол V;
- с) Конвенція про заборону застосування, накопичення, виробництва та передачі, протипіхотних мін, та про їхнє знищення; і
- d) Конвенція про касетні боєприпаси.

Зазначені довідкові матеріали слід використовувати в останніх версіях/виданнях. Женевський Міжнародний Центр Гуманітарного Розмінування (ЖМЦГР) зберігає копії всіх документів, які використовуються в цьому стандарті. Реєстр останніх версії/видань стандартів ІМАS, інструкцій та довідок, підтримується ЖМЦГР; ознайомитись із реєстром можна на веб-сайті МСПМД (IMAS) (http://www.mineactionstandards.org/). Національний орган з питань протимінної діяльності, роботодавці та інші зацікавлені органи і організації повинні отримати екземпляри до початку програми розмінування.

Додаток Б (Нормативний) Знаки небезпеки – Небезпечні зони

Малюнок Б1: Знак небезпеки - трикутник

Примітки:

- 1. Цей Додаток є нормативним через зобов'язання за міжнародним правом держав-учасниць щодо маркування та обгороджень мінних районів. Незважаючи на нормативний характер цього Додатка, гнучкість в проектуванні та компонуванні знаків небезпеки допускається відповідно до рекомендації, наведеної в інших примітках.
- 2. Знак повинен мати червоний або помаранчевий фон з білим символом небезпеки. Універсальним символом небезпеки ε череп та схрещені кістки, однак НОПМД може встановити інший символ, якщо череп та схрещені кістки не підходять.
- 3. Слова «Небезпека: Міни» (або «Небезпека; ВЗВ», в залежності від переважного типу небезпеки) повинні вказані на знаку місцевою мовою (мовах). Протокол ІІ з поправками рекомендує, що попередження має також бути вказано однією з шести мов, визнаних ООН (англійська, французька, російська, китайська, арабська та іспанська), але ця рекомендація не є обов'язковою вимогою для цілей цього стандарту.
- 4. Протокол II з поправками рекомендує, що знак повинен мати жовту окантовку з матеріалу, що відбиває світло, але ця рекомендація не ε обов'язковою вимогою для цілей цього стандарту.
- 5. Задня поверхня знака повинна бути білого кольору.
- 6. Розміри не повинні бути меншими, ніж зазначено на діаграмі. 25 см

Малюнок Б2: Знак небезпеки - квадрат

Примітки:

- 1. Знак повинен мати червоний або помаранчевий фон з білим символом небезпеки. Універсальним символом небезпеки ϵ череп та схрещені кістки, однак НОПМД може вказати інший символ, якщо череп та схрещені кістки не підходить.
- 2. Слова «Небезпека: міни» (або «Небезпека: ВЗВ», в залежності від переважного типу небезпеки) повинні бути вказані на знаку місцевою мовою (мовами). Протокол ІІ з поправками рекомендує, що попередження має також бути вказано однією з шести мов, визнаних ООН (англійська, французька, російська, китайська, арабська та іспанська), але ця рекомендація не є обов'язковою вимогою для цілей цього стандарту.
- 3. Протокол II з поправками рекомендує, знак повинен мати жовту окантовку з матеріалу, що відбиває світло, але ця рекомендація не є обов'язковою вимогою для цілей цього стандарту.
- 4. Задня поверхня знака повинна бути білого кольору.
- 5. Розміри не повинні бути менше, ніж зазначено на діаграмі.

Додаток В

(Інформативний)

Зразки систем маркування

Межова полоса з фарбованого каміння

В.1. Загальні рекомендації

Фарбоване каміння має використовуватись для індикації мін та ВЗВ, та бути розташоване вздовж краю найближчого до міни або ВЗВ. Каміння повинно, як правило, бути фарбоване в червоний колір, але якщо цей колір має культурні особливості, необхідно використовувати будь-який інший «сильний» колір.

Основне правило полягає в тому, що ніхто не повинен перетинати лінію, позначену кольоровим камінням.

Білі камені мають використовуватись для індикації «безпеки», та мають бути розташовані:

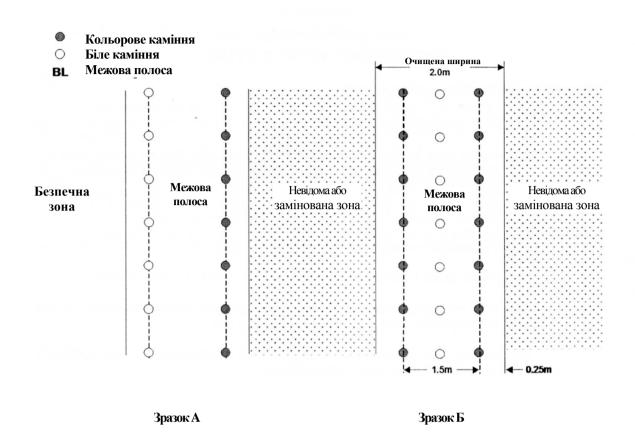
- а) вздовж країв придатних зон;
- b) перед лінією кольорового каміння, яке використовується для позначення країв небезпечних зон (тобто, на «придатній до використання» стороні зони, забрудненої мінами та ВЗВ); і
- с) між двома рядами кольорового каміння (наприклад, безпечна полоса між двома зонами, забрудненими мінами та ВЗВ, таким тим, щоб безпечна полоса була помітна).

Відстань між каменями повинна бути не більше 5 м, за винятком поворотних точок, де відстань повинна бути скорочена до приблизно 2 м.

В.2. Маркування межових полос та безпечних полос

Межові полоси та безпечні полоси мають бути очищені та марковані наступним чином (див. малюнок В1):

- а) коли полоса має придатну до використання зону на одній стороні, та небезпечну зону на іншій стороні, полоса має бути маркована, як показано в зразку A на малюнку B1; і
- b) коли полоса має небезпечні зони з обох сторін, полоса повинна бути маркована, як показано в зразку Б на малюнку B1.

Малюнок В1: Зразок маркування камінням

Реєстр поправок

Внесення поправок до МСПМД (IMAS)

Серія стандартів МСПМД (ІМАЅ) підлягає офіційному перегляду на трирічній основі, проте це не виключає внесення поправок в межах цих трирічних періодів з причин операційної безпеки й ефективності або ж для редакційних цілей.

При внесенні поправок до цього МСПМД (IMAS) їм надається номер, вказується дата та наводиться загальна інформація про відповідну поправку (див. таблицю нижче). Поправка також буде вказана на титульній сторінці МСПМД (IMAS) шляхом її зазначення під датою видання і фразою *«містить поправку номер(-и)1 тощо»*.

Після завершення офіційного перегляду кожного МСПМД (IMAS) можуть випускатися нові видання. Поправки аж до самої дати нового видання будуть внесені до нового видання і таблиця реєстру поправок буде очищена. Після цього реєстрація поправок почнеться знову до того часу, поки не буде проведено новий перегляд.

Версіями МСПМД (IMAS) з найпізнішими поправками ϵ версії, розміщені на веб-сайті МСПМД (IMAS) за адресою www.mineactionstandards.org.

№	Дата	Зміст поправки
1	01 груд. 2004 р.	 Зміни форматування. Незначні зміни в редагуванні тексту. Зміна термінів, визначень та абревіатур, коли це необхідно для забезпечення відповідності цього стандарту МСПМД (ІМАS) стандарту МСПМД (ІМАS) 04.10.
2	01 бер. 2010 р.	 Оновлено визначення НОПМД. Оновлено адресу ЮНМАС. Змінено абревіатуру ВНВ на ВЗВ та тексту для забезпечення відповідності ККБ, де необхідно. Забезпечення відповідності в частині вивільнення земель та граматичного роду - незначні доповнення щодо цього. Включення інформативною посилання на керівництво по маркуванню - ЖМЦГР 2008. Видалено Додаток Б, та перейменовано Додаток В на Додаток Б, та Додаток Г на Додаток В.
3	01 серп. 2012 р.	 Перевірено щодо впливу на розробку Міжнародного Технічного Керівництва з Боєприпасів (МТКБ). Дрібні орфографічні поправки.
4	01 черв. 2013 р.	 Перевірено щодо впливу нового випуску стандарту МСПМД (ІМАS) про вивільнення земель. Додано номер та дату поправки в заголовок та верхній колонтитул.